

PATVIRTINTA
VšĮ Šiaulių rajono PSPC direktoriaus
2018 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. V-106

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠIAULIŲ RAJONO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
SOCIALINĖS GLOBOS PADALINIO
GYVENTOJŲ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS**

I. BENDROJI DALIS

1. Viešosios įstaigos Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro Socialinės globos padalinys (toliau - padalinys) yra globos įstaiga, kuri teikia institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) senyvo amžiaus asmenims, senyvo amžiaus asmenims su sunkia negalia, suaugusiems asmenims su sunkia negalia, kurie dėl negalios negali gyventi savarankiškai, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis ir kuriems būtina nuolatinė priežiūra ir slauga.
2. Padalinio veikla grindžiama LR Konstitucija, LR įstatymais, poįstatyminiais aktais, padalinio nuostatais.
3. Padalinio gyventojų vidaus tvarkos taisyklės (toliau tekste Taisyklės) nustato gyventojų priėmimo ir išvykimo tvarką, gyvenimo ir elgesio normas, apibrėžia gyventojų teises ir pareigas, numat atsakomybę šių taisyklių pažeidinėjimo atvejais.
4. Taisyklių privalo laikytis ir su jomis būti supažindinti visi padalinio gyventojai ar jų teisėti atstovai bei darbuotojai pasirašytinai.

II. APGYVENDINIMAS PADALINYJE

1. Asmenys padalinyje apgyvendinami pagal Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus siuntimą.
2. Asmuo į padalinį gali atsivežti savo asmeninių daiktų: baldų, drabužių ir kt. Jei atvykęs gyventojas turi asmeninių vertingų daiktų, visas atsivežtinis turtas surašomas į asmeninių daiktų priėmimo sąrašą, kuris įsegamas į asmens bylą. Atsivežti medikamentai ir kt. medicininės priemonės priimami jei yra paskirti gydytojo.
3. Atvykusį į padalinį asmenį priima vyriausiasis socialinis darbuotojas, socialinis darbuotojas ir bendrosios praktikos slaugytojas. (Tuo atveju, jei nėra bent vieno iš minėtų darbuotojų, gyventoją priima asmuo, pavaduojantis nesamą darbuotoją).
4. Atvykusį gyventoją ar jo teisėtą atstovą, socialinis darbuotojas pasirašytinai supažindina su vidaus tvarkos taisyklėmis, išaiškina pinigų saugojimo, išdavimo tvarką, išvykimo tvarką, suteikiama išsami informacija apie padalinio veiklą, paslaugas, gyventojų teises, atsakomybę, pareigas.
5. Susipažinęs su Taisyklėmis ir kitais dokumentais, gyvenimo sąlygomis, paslaugomis ir jų teikimo sąlygomis, ne vėliau, kaip per 3 dienas nuo atvykimo gyventojas ar jo teisėtą atstovą pasirašo trišalę sutartį. Sutartyje numatomos gyvenimo sąlygos, šalių teisės ir pareigos, apmokėjimas už suteiktas paslaugas, sutarties galiojimo laikas, pakeitimai ir nutraukimas.
6. Asmenys kambariuose apgyvendinami atsižvelgiant į jų amžių, lytį, sveikatos būklę, poreikius bei pomėgius vienviečiuose, dviviečiuose, triviečiuose bei keturviečiuose kambariuose, atitinkančiuose sanitarinius higieninius, saugos reikalavimus.
7. Esant būtinumui priklausomai nuo gyventojų sveikatos būklės, jo elgesio gyventojas gali būti perkeliamas iš vieno kambario į kitą gavus asmens ar teisėto atstovo sutikimą.
8. Padalinio gyventojams sudaromos sąlygos asmens privatumui išlaikyti.
9. Mokėjimo už ilgalaikę/trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turą.
10. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 proc. asmens pajamų, jei asmens turto vertė yra mažesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą.
11. Jei asmens turto vertė yra didesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę/trumpalaikę socialinę globą asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.
12. Konkretus mokestis už suteiktas paslaugas nustatomas sutartimi sudaryta tarp paslaugų gavėjo ir savivaldybės priėmusios sprendimą dėl asmens apgyvendinimo padalinyje.

III. MEDICININIŲ PASLAUGŲ GYDYMO, SLAUGOS TEIKIMO TVARKA

1. Socialinės globos padalinys teikia sveikatos priežiūros paslaugas gyventojams, organizuoja šeimos gydytojų konsultacijas, esant būtinumui gyventojai hospitalizuojami ar siunčiami į kitas sveikatos priežiūros įstaigas, įvairioms gydytojų specialistų konsultacijoms.
2. Gyventojai, kurie moka 100 procentų slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo laikotarpiu, aprūpinami visomis slaugos priemonėmis ir medikamentais (įskaitant ir išlaidų padengimą kompensuojamiesiems vaistams, kurių dalis asmeniui nėra kompensuojama).
3. Būtina medicininė pagalba teikiama visiems besikreipiantiems padalinio gyventojams.
4. Pirmąją medicinos pagalbą įstaigoje teikia slaugos darbuotojas ir tuo metu šalia gyventojas esantys slaugytojų padėjėjai, socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjos, valytojos, išklause pirmosios medicininės pagalbos teikimo kursą.
5. Skubiąją medicininę pagalbą teikia gydytojas kartu su slaugos darbuotoju, ne gydytojo darbo metu šią pagalbą teikia slaugos darbuotojas savo kompetencijos ribose.
6. Esant būtinybei kviečiama greitoji medicinos pagalba.
7. Jei padalinyje nėra galimybių suteikti gyventojui būtinas sveikatos priežiūros paslaugas, asmuo turi būti nukreiptas į kitas sveikatos priežiūros ar gydymo įstaigas, išrašant jam siuntimą ar rekomendaciją ir išsamiai paaiškinant jam apie sprendimo pagrįstumą.
8. Gyventojai, kurie neturi nustatytų specialiųjų poreikių, kompensuojamųjų vaistų priemokas susimoka iš asmeninių lėšų.
9. Padalinyje yra pildoma slaugomo asmens anketa, bendrosios praktikos slaugytojo kasdieninės veiklos labas ir kita medicininė dokumentacija bei teikiama informacija apie gyventoją valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

IV. MAITINIMAS

1. Padalinyje organizuojamas fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantis maitinimas. Atsižvelgiant į gyventojų amžių, sveikatos būklę ir medikų rekomendacijas, organizuojamas dietinis maitinimas.
2. Gyventojai maitinami keturis kartus per dieną.
3. Visi gyventojai turi galimybę susipažinti su valgiaraščiais.
4. Turintys ryškia judėjimo negalią (arba turintys laikinų sveikatos sutrikimų) ir gulintys gyventojai maitinami savo gyvenamosiose patalpose.
5. Esant būtinumui, asmeniui užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant.
6. Bendroje virtuvėlėje gyventojai gali patys, kartu su užimtumo specialistų pagalba, užsiimti maisto ruošimu savo poreikiams.
7. Gyventojams sudarytos sąlygos bet kuriuo metu išgerti kavos ar arbatos.
8. Griežtai draudžiama iš valgyklos į gyvenamus kambarius neštis maistą, indus bei kitą inventorių.

V. PADALINIO GYVENTOJŲ PAREIGOS

1. Padalinio gyventojai privalo laikytis sanitarinių - higieninių normų ir asmens higienos reikalavimų kambariuose bei bendro naudojimosi patalpose.
2. Leidžiant sveikatos būklei gyventojai privalo susitvarkyti ir vėdinti savo kambarį. Dalyvauti saviruošos darbuose: pasikloti lovas, susitvarkyti gyvenamuosius ir bendravimo kambarius, išvėdinti patalpas, pasinaudojus sanitariniais mazgais, juo palikti švarius.
3. Gyventojai turi reguliariai laikytis asmeninės higienos reikalavimų: kasdien valyti dantis, plauti kojas, prausti duše, karpytis nagus ne rečiau kaip kartą 7 dienų laikotarpyje maudytis pirtyje, laiku pasikeisti rūbus ir patalynę.
4. Nustatytu laiku atvykti į valgyklą pusryčiauti, pietauti, valgyti pavakarius ir vakarieniam.
5. Valgyti ateinama švariais rūbais ir nusiplovus rankas.
6. Laikytis nustatyto vidaus tvarkos režimo:
 - Kėlimasis, asmens higiena – 6.30-7.00 val.;
 - Rytinė higiena – 7.00 – 8.00 val.;
 - Pusryčiai – 8.00-8.30 val.;

- Savitvarka – 8.30 -11 val.;
- Priešpiečiai – 11.00 – 11.30 val.;
- Socialinė ir sveikatingumo veikla 11.30 – 13.00 val.;
- Pietūs – 13.00 – 13.30 val.;
- Poilsio metas, 13.30 – 14.30 val.;
- Laisvalaikis 14.30 – 17.30 val.;
- Pavakariai , vakarienė – 17.30 – 18.00 val.;
- Vakarinė higiena, ruošimasis miegui 18.00 – 22 00 val.;
- Ramybės laikas (poilsis) – nuo 22.00 val.;
- Padalinio durys užrakinamos 22.00 val.

7. Reguliariai naudoti gydytojų paskirtus medikamentus pagal reikalavimus. Medikamentai paduodami procedūriniame kabinete.

8. Bet kuriuo paros metu įsileisti į savo kambarį šeimos gydytoją, slaugytoją, socialinį darbuotoją, slaugytojų padėjėjus.

9. Bet kuriuo metu leisti darbuotojams tikrinti asmeninius daiktus ir jų laikymo vietą.

10. Nedelsiant pranešti sveikatos personalui, socialiniam darbuotojui, slaugytojų padėjėjoms apie savo ar kambario draugo sveikatos pablogėjimą.

11. Dalyvauti (pagal fizinės ir psichinės sveikatos būseną) padalinio patalpų ir teritorijos tvarkymo darbuose.

12. Kilus gaisrui, susižeidus ar kitais ypatingais atvejais, nedelsiant informuoti padalinio darbuotojus.

13. Laikytis viešosios tvarkos reikalavimų.

14. Gyventojas, nuolat nesilaikantis Vidaus tvarkos taisyklių reikalavimų, gali būti pašalinamas iš padalinio.

15. Pagrindas inicijuoti pašalinimą – ne mažiau kaip 3 raštu įforminti ir padalinyje užregistruoti grubūs* Vidaus tvarkos taisyklių pažeidimai ar teisės saugos įstaigoje registruoti padalinio gyventojų nusižengimai.

16. Gyventojai privalo tausoti ir saugoti padalinio materialines vertybes (minkštą ir kietą inventorių), turi prižiūrėti ir saugoti padalinio aplinką. Už tyčinį ar girtame stovyje sugadintą, pradangintą inventorių gyventojas privalo atlyginti nuostolius pagal balansinę daikto (turto) vertę, atskaičiuojant pinigus iš asmeninių gyventojų lėšų. Padarytos žalos faktas įforminamas surašant aktą, kurį pasirašo 3 darbuotojai, tvirtina įstaigos vadovas.

17. Gerbti vieni kitų nuomonę.

18. Kultūringai elgtis su kitais padalinio gyventojais, aptarnaujančiu personalu.

19. Socialinius ir buitinius reikalus spręsti kartu su socialinio darbuotojo, ar slaugytojo padėjėjo pagalba.

20. Įsigijus prekes parduotuvėje pirkimo čekį būtinai pateikti socialiniam darbuotojui (apskaitos vedimui).

21. Rūkyti galima tik tam skirtose ir paženklintose vietose. Kambariuose, higienos ir tualetų patalpose rūkyti griežtai draudžiama.

22. Tvarkingai naudoti laisvalaikiui, sportui ar užimtumui skirtą inventorių, pvz.: šaškes, šachmatus, garso ir vaizdo aparatūrą ir kt.).

VI. PADALINIO GYVENTOJAMS DRAUDŽIAMA

1. Vartoti alkoholinius gėrimus ir narkotines medžiagas.
2. Savo nuožiūra, nepasitarus su gydytoju arba slaugytoju, naudoti medikamentus.
3. Savavališkai, be leidimo pasišalinti iš padalinio teritorijos be socialinio darbuotojo, slaugos darbuotojo žinios.
4. Laužyti ar kitaip gadinti padalinio turta (inventorių).
5. Įeiti į kitą gyvenamąjį kambarį nepasibeldus ir negavus gyventojų pakvietimo (leidimo).
6. Nuo 22 val. iki 6 val. draudžiama maudytis, klausytis garsios muzikos, priiminėti svečius ar kitaip trikdyti ramybės laiką.
7. Ramybės ir poilsio laiku naudotis mobiliaisiais telefonais, jeigu tai trukdo kitiems gyventojams.
8. Įžeidinėti ar kitaip pažeminti padalinio gyventojus ir darbuotojus.
9. Laikyti gyvenamuosiuose kambariuose gyvūnus ar paukščius.

10. Pasisavinti (naudoti) svetimą turta, negavus savininko sutikimo.
 11. Savavališkai taisyti (remontuoti) elektros prietaisus ir kitus įrenginius.
 12. Gyvenamosiose patalpose virti kavą, arbatą ar naudotis kitais elektriniais prietaisais be priežiūros. Draudžiama naudoti kavos ar arbatos virimui savadarbius elektrinius prietaisus bei stiklinius indus.
 13. Reikalauti, imti iš silpnesnių gyventojų cigaretes, maisto produktus, pinigus bei kitus asmeninius daiktus.
 14. Gamtinius reikalus atlikti prie pastatų ir kitose tam neskirtose vietose.
 15. Laikyti maisto bei kitus greitai gendančius produktus spintelėse.
 16. Laikyti medikamentus spintelėse.
- * **Grubiais pažeidimais** laikyti šiuos veiksmus: alkoholio vartojimą, savavališką pašalinimą ir padalinio teritorijos, muštynes, seksualinę prievartą ir išnaudojimą, darbuotojų reikalavimų ignoravimą, turto prievartavimą iš silpnesnių gyventojų.

VII. PADALINIO GYVENTOJŲ TEISĖS

1. Padalinys turi sudaryti sąlygas veikti padalinio tarybai, kuri turi turėti bendrame gyventojų susirinkime priimtus tarybos veiklos nuostatus, patvirtintus įstaigos vadovo.
2. Padalinio gyventojai turi teisę įvairiais klausimais kreiptis į įstaigos administraciją žodžiu arba raštu ir gauti atsakymą.
3. Darbuotojai turi užtikrinti gyventojų teisę kreiptis įvairiais klausimais į įstaigos steigėją, kontrolės bei kitas institucijas ir įstaigas.
4. Gyventojų asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai (pasai, asmens tapatybės kortelės) bei socialinį statusą patvirtinantys dokumentai (pensininko, neįgaliojo pažymėjimai) yra saugomi pas padalinio socialinį darbuotoją seife. Esant reikalui minėtus dokumentus gyventojas arba jo teisėtas atstovas gali gauti pagal rašytinį prašymą.
5. Gyventojams turi būti sudaryta galimybė saugiai laikyti asmeninius daiktus, pinigus deponuoti saskaitoje.
6. Gyventojas turi teisę į privačią erdvę (jei gydytojų rekomendacijos nenumato kitaip).
7. Kiekvienas darbuotojas, prieš įeidamas į gyventojų kambarį, privalo pasibelsti į duris.
8. Kviestis į savo gyvenamąjį kambarį lankytojus, t.y. padalinio gyventojus ar atvykusius giminaičius iki 20 val., jei jie laikosi nustatytų Vidaus tvarkos taisyklių.
9. Lankyti padalinyje veikiančius būrelius pagal pomėgius.
10. Naudotis buitine technika, radijo bei video prietaisais.
11. Veiksnius gyventojas, pageidaujantis ir galintis savarankiškai išvykti į miestą vienai dienai, privalo rašyti prašymą, gauti sutikimą iš socialinio darbuotojo.
12. Gyventojas turi turėti administracijos raštišką leidimą dėl išvykimo į miestą.
13. Gyventojas turi teisę dalyvauti svarstant jo poelgį, pasiaiškinti ir susipažinti su visais svarstymo dokumentais. Sprendimas dėl gyventojui paskiriamos nuobaudos priimamas jam dalyvaujant.
14. Gyventojui atsisakius dalyvauti jo elgesio svarstyme, faktas yra įforminamas darbuotojų tarnybiniu pranešimu, dalyvaujant ne mažiau kaip dviems liudytojams.
15. Padalinio gyventojai gali išvykti gyventi į kitas globos paslaugas teikiančias įstaigas arba būti perkeltami patiemis prašant, suderinus su Neįgaliųjų reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NRD). Perkėlimo į kitą globos įstaigą atveju gyventojas bendra tvarka yra įrašomas į bendrą NRD eilę.

VIII. ADMINISTRACIJOS PAREIGOS

1. Teikti padalinio gyventojams buitines paslaugas: suteikti gyvenamąsias patalpas, atitinkančias nustatytas normas gyvenamajam plotui, gyvenamųjų patalpų įrengimo reikalavimus bei sanitarinius – higieninius ir saugos reikalavimus.
2. Organizuoti būtinajį materialinį aprūpinimą bei buitinį aptarnavimą, aprūpinti būtinu inventoriumi.
3. Gyvenamąsias ir pagalbines (vonias, sanitarinius mazgus, koridorius ir kt.) patalpas pritaikyti kiekvieno gyventojų asmeniniams bei specialiems poreikiams.
4. Teikti socialines paslaugas: organizuoti socialinę reabilitaciją pagal sudarytą individualios socialinės globos planą, atsižvelgiant į gyventojų socialinius poreikius, pomėgius, interesus.

5. Organizuoti sveikatos priežiūros paslaugas: teikti slaugos ir priežiūros paslaugas, aprūpinti būtiniais vaistais, teikti sveikatos priežiūros (vidaus ligų ir psichiatro) specialistų paslaugas, organizuoti papildomas konsultacijas kitose sveikatos priežiūros įstaigose ir kt. Teikti paslaugas pagal patvirtintą bazinių ir papildomų paslaugų sąrašą.

6. Palaikyti glaudžius ryšius su padalinio gyventojų artimaisiais, giminėmis, bendradarbiauti su artimaisiais, sprendžiant gyventojų socialines problemas ar panašiai.

7. Sudaryti palankias sąlygas dalyvavimui padalinio bendruomenės gyvenime: organizuoti įvairius renginius, išvykas, sporto, meninius ir darbo terapijos užsiėmimus; ginti kiekvieno gyventojų žmogaus teises ir atstovauti gyventojų teises visapusiškai.

8. Vykdyti visas globėjo ar rūpintojo pareigas, kurias apibrėžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Civilinis Kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

IX. ASMENŲ LANKYMOŠI PADALINYJE TVARKA

1. Padalinio gyventojai gali būti lankomi nuo 8.00 val. iki 21.00 val. darbo, išėiginėmis ir švenčių dienomis.

2. Giminės, artimieji, asmenys, atvykę lankyti gyventojų registruojami „Asmenų lankymosi padalinio registracijos žurnale“ (toliau – žurnalas).

3. Registracijos įrašus žurnale atlieka padalinio slaugytoja, socialinis darbuotojas, o jam nesant budintis darbuotojas- slaugytojo padėjėjas, valytojas.

4. Asmenų lankymosi padalinio registracijos žurnale nurodoma:

- lankymosi data, atvykimo ir išvykimo laikas;
- lankytojo vardas, pavardė arba giminystės ryšys su gyventojų;
- asmuo, pas kurį atvyko;
- įrašą atlikusio darbuotojo vardas, pavardė;
- pastabos.

5. Esant labai sunkiai gyventojų sveikatos būklei, lankyti gyventojų galima bet kuriuo paros metu, suderinus su padalinio administracija, su sveikatos priežiūros personalo darbuotojais.

X. SKUNDŲ IR PAGEIDAVIMŲ TEIKIMO TVARKA

1. Padalinio pavieniai gyventojai, gyventojų grupės turi teisę raštu ar žodžiu teikti skundus, prašymus ar pasiūlymus padalinio administracijai, kurie yra registruojami skundų ir prašymų registracijos žurnale.

2. Raštiškus gyventojų skundus, prašymus ar pageidavimus registruoja socialinis darbuotojas.

3. Administracija išsiaiškina skundo, pageidavimo pagrįstumą ir nukreipia jį nagrinėti atsakingam darbuotojui.

4. Atsakingas darbuotojas išnagrinėjęs skundą, pageidavimą, prašymą apie priimtą sprendimą informuoja per 5 darbo dienas padalinio administraciją ir gyventoją.

5. Išskirtiniais atvejais įvertinus skundo, pageidavimo, prašymo sudėtingumą jų nagrinėjimui administracija gali sudaryti atskirą komisiją.